

Fellesskapet og enkeltmennesket

Taler

Jens Stoltenberg

Dato

8 februar 2011

Sted

Oslo

Omstendigheter

Arbeiderpartiets landsstyremøte

- 1 Kjære alle sammen.

Velkommen til landsstyremøte.

- 5 Vi skal bruke dette landsstyret til å forberede landsmøtet i april: Vi skal innstille på tro programdokumenter: Inga Lills kommunalpolitiske plattform og integreringsdokumentet til Jonas. Vi skal vedta innstillinger på nesten 600 innkomne forslag. Og vi skal velge valgkomité.

- 10 Alt dette skal vi gjøre.

Og vi skal også tradisjonen tro drøfte den politiske situasjonen.

- 15 For en drøy uke siden deltok jeg på World Economic Forum i Davos. Der var det stor oppmerksomhet om de nordiske landene. Statsministre og presidenter fra alle de nordiske land var til stede. Og vi merket at det fra mange hold er sterk interesse for vår måte å organisere samfunnet på.

Jeg vil starte med å dele to refleksjoner om dette med dere. For det første, er det ikke snakk om én nordisk modell. Det er ikke en felles nordisk samfunnsmodell.

- 20 Det var alle landenes representanter helt enige om. Vi har noen fellestrekk og erfaringer. Men samtidig er det store forskjeller.

- 25 Vi finner dem innenfor arbeidslivet. Vi har vi en ledighet på tre og en halv prosent. I de andre nordiske landene er den på rundt 8 prosent. Lange perioder med høy ledighet, gjør noe med samfunnet. Og ledighetstrygd er ingen universell rettighet, men noe som knyttes til medlemskap i a-kassan.

30 Og vi finner forskjellene i organisering av velferden. I Norge og Finland har vi
satsset sterkt på den offentlige skolen. I Sverige og Danmark er det langt større
innslag av private. Så det er fellestrekk. Men også store forskjeller. Derfor har jeg
kommet til at selv om vi har felles nordiske erfaringer, så er vår samfunnsmodell
norsk.

35 Den andre refleksjonen er at de nordiske velferdssamfunnene ikke er noe
geografisk fenomen. Det er ikke naturgitt at om et land ligger nord og vest i
Europa, så må det være et velferdssamfunn. De er resultatet av politiske valg.
Det har kommet som resultat av vedtak og veivalg som er gjort i tiår etter tiår.
Mange har bidratt. Men de nordiske sosialdemokratiske bevegelsene har vært av
40 de aller mest sentrale.

Slike politiske valg står vi fortsatt overfor. Når vi skal videreutvikle, forsterke og
fornye velferdssamfunnene våre.

45 Det mest fundamentale er den vi har diskutert med høyresiden i tiår etter tiår:
Om vi skal bruke de store pengene på velferd eller på skattekutt. De snakker
mindre og mindre om det. Og de liker ikke å høre det.

Men like fullt ønsker høyrepartiene fortsatt å gi titalls milliarder kroner i mindre
50 skatt. Mest til de rikeste. Da blir det mindre penger til skolen og til de eldre. Da
velger vi skolen og sykehjemmene. Og dette blir et enda viktigere valg når vi i
årene framover heldigvis blir flere eldre. For da trenger vi mer velferd. Da blir
skattekutt både usosialt og uansvarlig.

55 Den andre store forskjellen handler om at vi har et velorganisert arbeidsliv. Vi
forstår at arbeidslivet ikke er et hvilket som helst marked. Arbeid er ikke en vare
på linje med andre varer. Det kan ikke organiseres slik som du organiserer andre
markeder - hvor tilbud og etterspørsel styrer. Og hvor du fint kan sette varen på
et lager. Det handler om mennesker. Mennesker som trenger tilhørighet, som
60 skal føle trygghet og som skal tas vare på.

Derfor må arbeidsmarkedet organiseres på helt andre måter enn andre
markeder. Vi trenger sterke fagforeninger og et organisert arbeidsliv.
Tariffavtaler og lovreguleringer. Også her er det høyre partiene en annen
65 tilnærming. Økt arbeidsinnvandring og stadig nye sider av sosial dumping gjør
at også dette vil bli et viktig område også framover.

70 Det er et politisk valg om vi skal arbeidet for å utjevne sosiale forskjeller eller bidra til at de øker. Høyresiden har aldri vært noen pådrivere for utjevning. De har ment at det reduserer effektivitet og omstilling i økonomien. Men det er ingen motsetning mellom likhet og effektivitet. Det har ikke minst de nordiske samfunn vist.

75 Likestilling er det siste politiske valget jeg tenkte å nevne. Her har høyrepartiene vært bremseklosser. Vi så det tidligere i viktige saker som selvbestemt abort og utbygging av foreldrepermisjon. Eller i arbeidet for full barnehagedekning og makspris. I dag ser vi det også i spørsmålet om pappapermisjonen.

80 Dette er viktige veivalg på områder som er sentrale for den norske modellen. Våre veivalg har som utgangspunkt at vi skal være gode til både å skape verdier og dele dem rettferdig. Skaper vi mer, får vi mer å dele. Men vi må også se den motsatte sammenhengen: Er vi gode på å dele, så skaper vi mer. Har vi gode sikkerhetsnett, tør flere gründere å satse. De vet at de overlever selv om de
85 mislykkes.

Det handler om forholdet mellom individet og fellesskapet. I vår samfunnsmodell sikrer fellesskapet enkeltmennesket. Et karaktertrekk ved de nordiske landene er nemlig også en nesten ekstrem individualisme. Samtidig
90 som vi har sterke fellesskap. Ikke minst som resultat av vår politikk. Og mens den amerikanske individualismen står i motsetning til staten, så er vår individualisme tvert imot tett forbundet med den.

Fordi vårt prosjekt gjennom årene har vært et frigjøringsprosjekt. Hvert enkelt
95 menneske skulle frigjøres fra et hvert avhengighetsforhold.

De fattige skulle frigjøres fra almisser. Arbeideren skulle frigjøres fra arbeidsgiveren. Kvinner skulle frigjøres fra avhengighet av sin mann. Derfor finnes det trolig ikke noe sted i verden hvor individet er mer frigjort og mer
100 uavhengig av familie, normer og biologi enn hos oss.

Og fellesskapet og friheten er ikke motsetninger, men forutsetninger for hverandre.

105 Vår frigjøring av det enkelte menneske har ikke minst kommet fordi vi har en

velferdsstat.

110 Det er denne individualismen sammen med tryggheten for den enkelte i velferdsstaten som gjør at vi ikke er redde for å ta sjanser, skape nye virksomheter og være entreprenører. Som gir en risikovilje og en fleksibilitet som er det vi trenger for å skape nye arbeidsplasser. Og det er dette jeg skal snakke om i resten av talen.

115 Under forrige landsstyremøte snakket jeg blant annet om den utrolig viktige jobben ansatte i helse- og omsorgssektoren gjør.

Denne gangen vil jeg snakke om de som starter opp, driver og arbeider i private bedrifter. Om fiskeoppdretteren, webdesigneren, entreprenøren,
120 industriarbeideren og ingeniøren. De hundretusener som bidrar til å skape verdier i næringslivet vårt.

Arbeiderpartiet er et næringsparti. Fordi vi er et arbeidsparti. Når vi sier at arbeid til alle er jobb nummer 1, betyr det at vi må ha gode kår for norske
125 bedrifter.

Det er og skal være godt å drive bedrift i Norge. Vi har den nest største verdiskapingen i Europa pr. innbygger. Bare Luxemburg er høyere. Arbeidskraften vår er langt mer produktiv enn gjennomsnittet i EU. Vi rangeres
130 av Verdensbanken som et av de ti beste landene i verden å drive bedrift i, og har mange bedriftsetableringer sammenliknet med de aller fleste andre land. Det er egentlig ganske tydelig om du ser på hvem som lykkes i norsk næringsliv. Kjell Inge Røkke, Stein Erik Hagen, Odd Reitan, Petter Stordalen.

135 Mange av våre aller rikeste og mest fremgangsrike investorer og forretningsfolk har det til felles at de startet fra bunnen og har skapt store formuer selv.

Røkke er fiskeren fra Molde. Startet som maskinsmører i Alaska. Hagen og Reitan er kjøpmenn som startet Rimi og Rema 1000 fra grunnen. Stordalen
140 startet med å selge jordbær på torget.

Det de har fått til er imponerende. Men de er samtidig fire synlige bevis på at det går an å starte bedrifter som går bra i Norge. Ja, det er til og med mulig å bli rik. Og slik skal det være. Men det er ikke disse som er de typiske representanter for

norsk næringsliv. For over 99 prosent av bedriftene i Norge har færre enn 100 ansatte. De står for over halvparten av omsetning og antall ansatte.

Der finner du for eksempel Gry Cecilie fra Fosnavåg og Tor Arne Fra
150 Tvedestrand: Gry Cecilie Sydhagen har startet selskapene Metizoft og Metiz
data. De har blant annet en løsning for å dokumentere farlige stoff om bord i
skip. De har til sammen tretten ansatte, og har kontrakter med både norske,
brasilianske og europeiske rederier. Tor Arne Hauge startet Quickflange i 2003.
Hans bedrift har utviklet en teknologi for kobling av rør uten bruk av varme,
155 har kunder innen olje og gass, og har 21 ansatte.

Disse to er kanskje like gode eksempler på hvem som lykkes i norsk næringsliv.

Siden vår regjering tok over i 2005 er det nesten 200.000 flere sysselsatte i privat
160 sektor. GRAFI motsetning til perioden før, hvor det sto omtrent stille. Dette er
en langt større økning enn hva vi har hatt i det offentlige i samme tidsrom.

Og det er ikke vi som politikere som har skapt disse jobbene. Det er private som
investert sine egne penger. Det er arbeidsfolk som har bidratt til å gjøre
165 næringslivet produktivt og konkurransedyktig. Det er folk som Gry Cecilie og
Tor Arne.

Det skal vi takke dem for. Arbeiderne. Ingeniørene. Lederne og investorene. Og
det skal ikke være noen tvil om at vi ønsker enda flere arbeidsplasser og enda
170 sterkere bedrifter i årene som kommer.

Da må vi ha en næringspolitikk med seks viktige elementer:

a) Kunnskap, forskning og innovasjon
175

Det første vi må gjøre, er å satse på kunnskap. På forskning og utvikling. Og på
innovasjon.

Er det én ting som er sikkert når det gjelder de arbeidsplassene som vil finnes i
180 framtidas næringsliv, så er det at de er kunnskapsbaserte.

Så satsing på kunnskap - både i bredde og på toppnivå - er helt avgjørende.
Kunnskap triumfer alt.

185 Det er en veldig god nyhet at PISA-undersøkelsene fra desember viser at norsk skole på mange områder er på rett vei. Vi ser bedre resultater. Det ser ut som arbeidet med kvalitet i skolen som Trond tok initiativ til da han som undervisningsminister satte ned kvalitetsutvalget for ti år siden begynner å gi resultater.

190

Så legger jeg merke til at høyresiden sier at dette er det Kristin Clemet som har æren for. At norske skoleelever gjør det bedre etter fire år med rødgrønt styre er altså Høyres fortjeneste?

195 Jeg skal være nyansert her. For her er sammenhengene kompliserte. Og Tronds kvalitetsarbeid startet under en Arbeiderpartiregjering, - fortsatte under en borgerlig regjering som fulgte opp kvalitetsutvalget. - og er videreført under den rødgrønne regjeringen som satte kunnskapsløftet i verk. Hele tiden med et bredt flertall i Stortinget bak seg. Heldigvis. Det er en styrke for dette løftet at
200 politikerne har stått samlet bak.

Men kontrollspørsmålet blir likevel: Om resultatene på PISA-undersøkelsene hadde vist en tilbakegang etter fire år med SV i utdanningsdepartementet. Hvem tror dere da Høyre ville ha ment hadde skylden? Jeg tror svaret er
205 åpenbart for de fleste.

Så skal vi satse på forskning. Jeg tror vi alle kjenner og er stolt av kulturløftet. Det har ikke minst Anniken bidratt til. Vi må også begynne å snakke om at vi har gjennomført et forskningsløft. For vi har gjennomført en opptrapping vi kan
210 være stolte av.

Siden 2005 har vi gjennomført en massiv satsing på forskning og utvikling. Bevilgningene er økt med 50 prosent - eller nesten ni milliarder kroner. Dette er en økning som nærmer seg samme divisjon som vi har gjort innenfor kulturen.
215 Og i tillegg har vi økt forskningsfondet med 44 milliarder kroner.

Grovt sett kan vi dele forskningen inn i tre: Vi har fri grunnforskning. Vi har forskning som er rettet mot viktige oppgaver i samfunnet. Klima. Helse. Og vi har forskning rettet mot næringslivet. For å utvikle og sikre konkurranseevnen.
220 Vi skal ikke velge. Vi må være gode på alle tre områder.

For å styrke næringsforskningen, har vi blant annet bevilget penger til mer enn

225 hundre såkalte nærings-ph.d-er. Dette er doktorgrader hvor stipendiatene er ansatt i en bedrift, og forskningen har klar relevans for bedriften.

Dette er satsinger vi skal fortsette med. Vi skal trappe opp forskningsbevilgningene også framover.

230 Men like viktig som å bruke penger på forskning og utvikling, er å se kritisk på hva vi får ut av pengene vi bruker. Derfor skal vi ikke bare telle penger. Vi skal også se kritisk på resultater og effekter av den forskningen vi gjennomfører. Vi må se på sammenhengen mellom ressurser og resultater. Om kvaliteten er høy nok.

235

Om noen uker kommer en innstilling fra et offentlig utvalg som har sett på nettopp dette. Vi er av de landene i verden som bruker mest av det offentliges penger på forskning. Nå må vi sikre at vi bruker dem riktig.

240 Og ikke minst må vi se på forskningen betyr for næringslivet. Fører forskningen til innovasjon? For forskning og innovasjon er ikke det samme. En ny ide er ikke innovasjon før den er kommet til praktisk anvendelse. Når den når et marked med brukere eller kunder.

245 Ofte er det de bedriftene som klarer å kombinere allerede kjent kunnskap med kundenes behov og som klarer å tjene penger på det som lykkes.

Vi kan se på Nokia. De hadde touch-skjerm-teknologien. Men de så ikke det potensialet som Apple så. I dag utfordres de alvorlig av iphone og andre smarttelefoner. Innovasjon kan handle om nye produkter. Men like gjerne om nye markeder. Eller nye måter å organisere produksjonen på. Praktiske endringer på hver enkelt arbeidsplass.

255 I så måte kan vårt bedriftsdemokrati og tradisjon for medbestemmelse på arbeidsplassen være en stor fordel for innovasjon. Sammen med et høyt utdanningsnivå. Det kan være med og gi kulturer for å foreslå forbedringer og nye måter å løse oppgavene på. Ikke bare å gjøre arbeidsoppgavene man har fått beskjed om å løse.

260 Vi må ha som mål å styrke og stimulere innovasjonsevnen. Da må både det offentlige og privat sektor verdsette nysgjerrighet, kunnskapstørst og

skapertrang.

265 Innovasjon foregår på ulike måter. Og vi skal ta hensyn til at ulike deler av landet har forskjellige fortrinn. Og vi har sterke nærings- og kompetansemiljøer vi skal ta vare på og videreutvikle. Som møbelindustrien på Sunnmøre. Det marine bioteknologimiljøet i Tromsø. Den maritime industrien i Fosnavåg og elektronikkmiljøet i Horten

270 Gjennom spesialisering har mange regioner i Norge utviklet en kompetanse og et næringsmiljø som gjør dem interessante som base for nasjonalt og internasjonalt konkurransedyktige bedrifter.

Dette skal vi ta vare på. Og utvikle videre.

275

I mars skal jeg til Japan med en bred delegasjon fra flere av disse næringene. Vi skal se på sjømat, maritim sektor og teknologi. Også dette er aktiv næringspolitikk.

280 b) Forenkling

Det andre elementet jeg vil trekke fram som viktig for næringspolitikken, er forenkling. En effektiv, veldrevet og ubyråkratisk offentlig sektor kan være et veldig viktig konkurransefortrinn.

285

Særlig for små bedrifter. For de små bedriftene har liten administrasjon. Ingen egne ansatte som tar seg av skjemaer og rapporter for å følge opp offentlige krav.

290 Og samme hva andre partier måtte si, så er ikke norsk offentlig sektor særlig ineffektiv og byråkratisk. Tvert imot. Den er svært effektiv sammenliknet med de aller fleste andre.

295 Men likevel bruker næringslivet hvert eneste år milliarder av kroner og mye arbeidstid på administrasjon for å etterleve lover og forskrifter.

For mye tid og penger. Vi må redusere dette kraftig.

300 Vi er allerede godt i gang med arbeidet. Fjerningen av revisjonsplikten for småbedrifter som Sigbjørn og Trond presenterte før jul, er av de største

enkelttiltakene for forenkling noen sinne. Her sparer små bedrifter om lag 2 milliarder av kroner. "Tidenes forenklingstiltak", sa NHO-sjef John G. Bernander.

305

Elektronisk rapportering er et annet. Vi har laget noe som heter Altinn, som gjør at over 400.000 bedrifter har gått over til elektronisk innlevering av offentlige skjemaer.

310 Nå ser vi på om vi skal forenkle aksjeloven. Stille mindre krav til aksjekapital og forenkle prosedyrene. Også det er viktig. Særlig for de aller minste.

Og vi skal gjøre mer.

315 Vi skal lage en enklere hverdag for bedriftene. Vi vil legge fram et tallfestet mål for reduserte kostnader for bedriftene. Og konkrete tiltak og planer for å nå dette målet.

Da kan vi måle resultatene.

320

Og hele tiden være tvunget til å reflektere over nødvendigheten av ulike pålegg. Trond og Sigbjørn vil lede arbeidet med det konkrete innholdet i dette målet, og de aller fleste departementer skal trekkes med.

325 Selvsagt skal vi ikke fjerne regler som er nødvendige. Mange regler er viktige For forbrukerne. For miljøet. For helse eller kriminalitetsbekjempelse. Men vi kan gjøre det fortrinnet vi allerede har i en effektiv offentlig sektor enda bedre. Vi er klare til å gjøre den jobben.

c) En aktiv næringspolitikk

330

Det tredje punktet jeg vil nevne, er at vi driver en aktiv næringspolitikk. Her skiller vi oss fra høyresiden. Deres overordnede ideologi i liberalismen er streng næringsnøytralitet. En passiv politikk. Kort sagt vil de ha lavest mulig skatter, så får næringslivet klare seg selv. De bedrifter som overlever, er de som har livets rett. Punktum. Det vil være utgangspunktet når Ansgar Gabrielsen slo fast at verktøykassa er tom.

335

Vårt utgangspunkt er et annet. Vi mener staten skal være aktiv i næringspolitikken. Ikke ved å gi massive subsidier til enkeltnæringer. Men ved å

bidra til å satse spesielt innenfor områder hvor vi har særlige forutsetninger for å være gode.

345 Vi er et like land enten vi måler innbyggere eller antallet bedrifter. Vi kan ikke være best i alt. Men vi kan være best på noen områder. Innenfor fisk og havbruk. Hver eneste dag eksporterer vi 37 millioner fiskemåltider. Innenfor skipsfart. Vi er verdens 5. største skipsfartsnasjon. Og innenfor energi. Vi er av verdens største petroleumseksportører. Men også fornybar energi er vi store. Statkraft er Europas største produsent av fornybar energi.

350

Vi har lagt fram nasjonale strategier for marin og maritim sektor og for reiseliv som har blitt veldig godt mottatt innenfor disse næringene. Under finanskrisen la vi i tillegg fram en verftspakke for å hjelpe maritim sektor.

355 Jeg har forresten sjelden hørt så mange mennesker som på prinsipielt grunnlag er imot statlig innblanding i næringslivet be om hjelp fra staten som den vinteren. Det var en litt underlig forestilling.

Og vi bruker virkemiddelapparatet vårt. SIVA, GIEK, Eksportfinans og
360 Innovasjon Norge er viktige virkemidler. Ikke minst under finanskrisen så vi at en styrking av disse var et viktig bidrag.

Norsk petroleumsvirksomhet har i løpet av førti år bidratt med 6000 milliarder kroner i statskassen. Investeringene i sektoren er på rundt 130 milliarder kroner
365 - og har de siste årene vært på et rekordhøyt nivå. Den fremst i verden på miljø. Og den er kanskje den aller mest kompetente næring vi har. Vi kommer til å ha olje- og gassutvikling på norsk sokkel i mange tiår fortsatt. En aktiv næringspolitikk innebærer å bidra til å utvikle også denne næringen framover.

370 d) Eierskap

Mitt fjerde punkt handler om det statlige eierskapet. Også det et punkt hvor det er forskjell på høyre og venstre i politikken. Vi tror ikke at staten er noen dårlig eier. Og vi mener ikke at det er noe mål å redusere det statlige eierskapet i norske
375 virksomheter.

Statlig eierskap sikrer inntekter til fellesskapet. Det sikrer at kompetanse og nøkkelfunksjoner blir i landet. Og det er med og sikrer råderett blant annet over

380 energiressurser og petroleumsforekomster.

Vår regjering har brukt det statlige eierskapet aktivt: Før jul fikk Statkraft tilført kapital som gjør et investeringsprogram på 80 milliarder kroner mulig.

385 Investeringer i fornybar energi - mye av det i ulike deler av Norge. Statsskog har kjøpt Borregaards skoger. Og sikret eierskapet til store skogeiendommer i Hedmark og andre fylker. Og Hydro har kjøpt opp aluminiumsvirksomheten til brasilianske Vale - og sikret seg tilgang til råstoffer for hundre års produksjon.

390 Om få uker legger regjeringen fram en ny eierskapsmelding. Her vil vi vise hvordan vi vil styrke statens rolle som god eier. Videreføre prinsippene for god eierstyring. Men samtidig vise at vi har klare forventninger til selskapene vi eier. Til samfunnsansvar. Til ledernes betingelser. Og selvsagt til god forretningsmessig drift.

395

Selskap som Statoil, Telenor, Hydro og DnB er gode beviser på at det å ha staten som stor eier ikke er noen ulempe i forretningsdriften. Men samtidig mener vi heller ikke at staten skal eie alt.

400 Vi trenger en kombinasjon for norske bedrifter. Statlig eierskap. Privat norskeid eierskap. Men også utenlandsk. Utenlandske investeringer i Norge har hatt fundamental betydning for den velstandsutvikling vi har sett i Norge. Selskaper som Hydro er etablert ved hjelp av utenlandsk kapital og kompetanse. Seriøse utenlandske selskaper og miljøer som vil investere i norske virksomheter er ingen
405 trussel, men et verdifullt tilfang som vi skal ønske velkommen.

e) Infrastruktur

Punkt nummer fem vet jeg at mange i denne salen har et stort engasjement for.
410 Vi må satse på infrastruktur. Vi skal satse på vei og bane. Derfor gjennomfører vi tidenes samferdselsløft. Når vi nå er i ferd med å få firefelts motorvei gjennom fylkene sør, nord og vest for Oslo - fra Minnesund til Svinesund og nesten ned til Langesund - eller i hvert fall et godt stykke nedover - så har det enorm betydning for næringslivet.

415

Ikke minst handler dette også om å redusere antallet drepte og skadde i trafikken. Også her går det riktig vei. I fjor hadde vi det laveste antallet

trafikkdrepte siden 50-tallet. Til tross for en sterk økning av biltrafikken.
420 Likevel er det fortsatt for mange. Vi må satse enda mer på å få dette tallet ned.

På banesiden vil det ha stor betydning for næringslivet når vi har skal øke
kapasiteten i godstransporten vesentlig. Det er bra for næringslivet, bra for
veitrafikken og bra for miljøet. Vi bygger ut godsterminaler. Bygger fjernstyring
425 og krysningsspor. Oppgraderer tømmerterminaler. Og vi ser at NSB denne
vinteren har lyktes i å øke punktligheten for persontogene betydelig.

Men infrastruktur er mer. Vi satser på sjøtransport. Etablerer seilingsleder.
Utvikler havner. Og reduserer gebyrer. Kystavgift. Havnesikkerhetsavgift.

430 Og vi bygger mobilnett og bredbånd. Da vi tok over, var den nasjonale
bredbåndsdekningen på rundt 80 prosent. Det var bygget ut der det var
lønnsomt. I dag er den på 99,7 prosent. Vi har brukt opp mot en milliard kroner
på å få bredbånd ut til hele landet fordi vi vet det er helt avgjørende for å kunne
435 drive næringsvirksomhet.

Men det er ikke nok. For kravene øker når teknologien utvikler seg. Bredbåndet
blir bredere. Derfor skal gjøre mer. Og bidra med tekniske løsninger til mobilt
bredbånd.

440 f) Orden i økonomien

Og det sjette og siste punktet er det klart viktigste: Vi er helt nødt til å holde
orden i økonomien. (Dere trodde vel ikke at jeg hadde glemt det?)

445 Mange har hørt meg snakke om det før. Men jeg kommer til å gjenta det, fordi
det er så viktig. At vi har orden i økonomien er helt avgjørende for at vi i det hele
tatt skal kunne ha industri og næringsliv som kan konkurrere.

450 Vi må føre en økonomisk politikk som bidrar til lav rente og lav prisstigning. Og
vi må fortsette et samarbeid med partene i arbeidslivet for å sikre ansvarlige
lønnsoppgjør.

Mislykkes vi i denne ene, fundamentale oppgaven, så spiller det egentlig mindre
455 rolle hva vi gjør på andre områder i næringspolitikken. For da har vi tapt.

Får vi høy kronekurs, høy rente og vesentlig høyere lønnsvekst enn våre konkurrenter, vil ikke norske bedrifter ha mulighet til å konkurrere. Da
460 forsvinner arbeidsplassene. I industrien og andre eksportnæringer. Det var dette som skjedde i 2002/2003. Da forsvant over 25.000 industriarbeidsplasser på kort tid.

I dag ser vi at flere europeiske land har store problemer fordi de har stor
465 gjeldsbyrde. I Norge har vi ikke det problemet. Vi har penger på bok. Men også vi kan få store problemer - særlig om vi bruker mer penger enn økonomien tillater. Det er derfor vi har handlingsregelen. Og det er derfor vi ikke kan løse alle uløste oppgaver selv om vi har penger i banken.

470 Så kunne VG før helgen fortelle at en del av Høyres valgkampstrategi nå skal være å angripe meg og Arbeiderpartiet for å være for opptatt av orden i økonomien. Det skal være vårt svake punkt, hevdes det visstnok fra Høyre. Fordi det angivelig handler om systemer og ikke enkeltmennesker.

475 Det får meg til å glede meg til valgkampen. Og jeg har lyst til å si to ting til Høyres nye angrepsstrategi.

For det første, er det bekymringsfullt at Høyre mener det er et svakt punkt å
være opptatt av orden i økonomien. Det regner jeg med at er en del av
480 forberedelsene deres til å skulle samarbeide med Fremskrittspartiet. Og det lover ikke godt.

Og for det andre, så er det en grunn til at Arbeiderpartiets stats- og finansministre fra Einar Gerhardsen og Trygve Bratteli og helt fram til
485 Stoltenberg og Johnsen har vært så opptatt av dette. Vi er en bevegelse som har sett virkningen det har for vanlige arbeidstakere - når det er uorden. For det er ikke Høyres kjernevelgere som rammes hardest når industriarbeidsplasser forsvinner. Når renter og arbeidsledighet skyter i været. I EU er det over 20 millioner arbeidsledige. Dette er 20 millioner enkeltskjebner. Det er
490 enkeltmennesker som mister jobben og blir gående arbeidsløse

Enkeltmennesker som taper trygghet og selvtillit når jobben forsvinner. Og det er enkeltmennesker som rammes når de ikke kan betjene boliggjeld fordi renta går i været. Det er nettopp av hensyn til enkeltmennesket at det å holde orden i
495 økonomien er så viktig.

Vi skal bruke dette møtet til å forberede kommunevalget.

500 Raymond skal innlede om kommunevalgkampen etterpå. Det er sju måneder og fire dager igjen. Og vi skal bruke hver dag og hver time godt.

"All politics is local" heter det i amerikansk politikk. Og langt på vei er det riktig også i Norge. For vi vet at veldig mange av våre gode resultater ikke hadde vært
505 mulig uten gode kommunepolitikere.

"Vi har fått 58.500 nye barnehageplasser", sier vi. Men det er vår ordfører Jan Engsmyr i Sarpsborg, Bente Elin i Løten og Anne-Ragni i Nannestad som har sørget for at det har skjedd.

510

Og når vi forteller om over 16.000 flere årsverk i pleie og omsorg, så er det Rita i Trondheim, Gard i Odda og Ståle i Sunndal som har ansatt dem. Sammen med mange andre av våre vel 170 ordførere og tusentalls kommunestyrerepresentanter.

515

Når vi snakker om krafttak for at flere skal fullføre videregående skole, så er det Laila i Aust-Agder, Tom i Rogaland, Pia i Troms og resten av alle våre fylkespolitikere som vil få den jobben.

Derfor er det ikke bare viktig hvem som styrer i kommune-Norge. Det er helt
520 avgjørende for at vi skal få gjennomført det som er det sentrale i vår politikk. Det er i kommunene velferden skapes.

At grunnlaget for arbeidsplasser legges.

525 Og vårt budskap inn i kommunevalgkampen er klart: Vi går til valg på velferd framfor skattekutt. På fellesskap framfor markedsstyring og kommersialisering. På en god skole og heldøgns omsorg til alle som trenger det. Og på å skape rom for næringsvirksomhet og arbeidsplasser over hele landet,

530 Jeg vet de fleste av dere er godt i gang i alle fylker og kommuner. Vi har alle forutsetninger for å gjøre et godt valg på ny. Velkommen til arbeidsøkt.

Takk for oppmerksomheten

Kilde

www.arbeiderpartiet.no

Emner

Arbeiderbevegelsen, Arbeiderpartiet, Arbeidsliv, Arbeidsløshet, Innlegg

540

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/fellesskapet-og-enkeltmennesket>

545

550

555

560

565

570